

Pélé Yoets

Amen - Aleph

ידוע כמה הפליגו בזהר הקדוש, פרשת וילך (דף רפה), בגדל ועצם שכר מי שהוא שומר אמונים, שיושב ומצפה מתי יבוא לידו לשמע ברכה כדי לענות אמן. כל קבל דנא תקף וחמר הענש למי שאיינו חושש לענות אמן. באמת תסמר שערות

אנוש מראות חמר שבו (וכבר העתקתי לשון הזהר בקנטרס "אורות אליים", עין שם) ולבבות יכאבו על רבים מעמי הארץ שאין נזהרים כלל. ה' הטוב יכפר בעד, כי לכל העם בשגגה: ומאחר דכתיב (משלי ג כז) אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל ירך לעשות, מה מאד צריך לזהר לומר הברכות בקול רם אם יש אנשים שיודע בהם שחפצים לענות, אל ימנע טוב מהם, ולו תהיה צדקה יותר ממנה יפה, כי גדול המזכה, וכל המעשה את חברו לדבר מצוה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה (סנהדרין צט ב). ועוד כתבו הפוסקים (או"ח סימן קסז סעיף ב), שהעונה אמן יענה גם כן בקול רם כדי שישמע המברך, ויכון המברך להיות שומע האמן כעונה, והעונה יכון להוציא ידי חובת עניה למברך, ומהמברך והעונה יתקלס עלאה, ועליהם תבוא ברכת טוב: וביותר צריך לזהר האומר קדיש שיאמר אותו כתקונו, שאם יאמר יתקדל ויתגדש וכדומה, שהוא מחרף ומגדף, כיצד יענו אחריו אמן, ונמצא שמלבד אשר ענוש יענש על היותו מחרף ומגדף כלפי מעלה, נוסף גם הוא ענש יושת עליו על היותו גורם לבטל ענית אמנים. וכן צריך לומר הקדיש בנחת,

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

כדי שלא לגרם בטול ענית
אמן אחר "שמה דקדשא בריך הוא", שנמצא שחוטא אחד
יאבד טובה הרבה. וכן כשאומרים ברכות ספר תורה וברכות
ההפטרה, אם יאמר אותן חטופות וקטופות בחליף וחסיר גורם
גם כן בטול ענית אמנים, ועל הכל יביא אלקים במשפט:
ואף לזאת דאבה נפש יראי ה' מראות רעת עמי הארץ
שחושבים לגרם ענג לאביהם ואמם וקונים בכסף מלא
קדישים והפטרות, ובלי ספק שבמקום "ענג" גורמים "נגע",
חס ושלום, בהיות מזכירים שמות לבטלה, ומחרפים ומגדפים,
וגורמים בטול ענית אמנים, והקדיש וההפטרה הן נפסלים
בפגם יוצא. ומי יתן והיה לבבם לתן לצדקה אותן המעות
שנותנים בעד נפשם של הוריהם וקרוביהם, שאפלו מי שיש לו
לשון למודים ואומר ההפטרה וברכותיה כתקונן, אם קצור
קצרה ידו מלהיות אוחז בזה וגם מזה וצריך לקנות
ההפטרה ביקר, אומר אני שבודאי יותר טוב שיתן המעות
לצדקה לעניים מהגנים, וערבה לה' יותר, וגם לאביו ואמו
יערב ויבשם, כל שכן שאם הוא מלעגי שפה לא יגש לומר
קדיש או הפטרה, שאם היו
יכולים להתגלות לו אביו ואמו היו צועקים עליו ואומרים לו, מי
בקש זאת מידך חדל לך, כי ההעדר טוב ממציאות הרע. וראוי
לכל אדם שחושש על בניו או על מקצתם שמא לא ידעו לומר
קדיש והפטרה כתקונן, שיצוה עליהם בכל תקף שלא יאמרו
עליו שום קדיש והפטרה, לא בתוך שנים עשר חדש ולא על
"יארצייט" עד שילכו תחלה אצל תלמידי חכמים ויבחינו אם
יודעים או ילמדום, או ישכרו איזה תלמיד חכם שיאמר קדיש על
נפש הורם, וזהו כבודם וכבוד הורם כאשר מרבים בכבוד שמים,
גם כבודם יהיה מתרבה ויזכו לבנים בעלי תורה:
אבל זה שאמרנו לומר בנחת כדי שיענו אמן אחר "שמה
דקדשא בריך הוא", אי אפשר להתקיים אלא כשאומר
קדיש ביחידות, אבל כשאומר עם רבים אי אפשר לזהר בזה,

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

לפי שיהיו אלו מקדימים ואלו מאחרים, וגנאי הדבר. ומה טוב שיזהר חזן הכנסת אם רואה שאומרים קדיש בלעגי שפה ובטעיות, שיאמר גם הוא עמהם בשפה ברורה כדי לזכות את הרבים. וכן

צריך לזהר מאד הש"ץ לומר כל תפלה בלחש וחזרה, ולא כמנהג איזה מקומות שאומרים תכף שלש ראשונות בקול רם והשאר בלחש, שמלבד שעל פי סודן של דברים מגרעות נתן בדברים העומדים ברומם של עולם, עוד בה שגורם בטול ענית אמנים הרבה מאנשים הרבה:

ושמעתי ממקצת שלוחי צבור טעם הגון, שכשאינן הרבה אנשים בבית הכנסת חוששים שמא לא יהיו בבית הכנסת תשעה שמכונין לברכות וכתב מרן בשלחן ערוך (או"ח סימן קכד סעיף ד) שקרוב להיות ברכותיו לבטלה. והוא טעם נכון לכשיש אנשים מועטים או בתפלת המנחה כשנטו צללי ערב, אבל היה יותר טוב שיאמר השליח צבור כל התפלה בקול רם ויאמרו עמו הצבור מלה במלה. וזה דוקא בכהאי גוונא שיש אנשים מועטים או שקרוב להיות לילה, אבל בלאו הכי בשביל המהירות או בשביל הצנה וכדומה לא יעשה שקר בנפשו להפסיד טובה הרבה ולמעט בכבוד שמים, חס ושלום (ועין בתשובות הרדב"ז הישנות, סימן צד. ונכתב עוד מזה בערך "עניה"). ומכל מקום יותר טוב שיאמר חזרה אפלו במנין מצמצם. ועין מה שכתבנו בקנטרס "חסד לאלפים" סימן קכד:

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions